

Vastaanottaja
Lahden kaupunki

Asiakirjatyyppi
Luontoselvitys

Päivämäärä
2.11.2015

Viite
1510020078

HENNALAN VANHAN KA- SARMI ALUEEN KASVILLISUUS- JA LUONTOTYYPPI SELVITYS

Päivämäärä 2.11.2015
Laatija Heli Lehvola, Tarja Ojala
Tarkastaja Tarja Ojala

Kuvaus Hennalana vanhan kasarmialueen kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys

Viite 1510020078

SISÄLTÖ

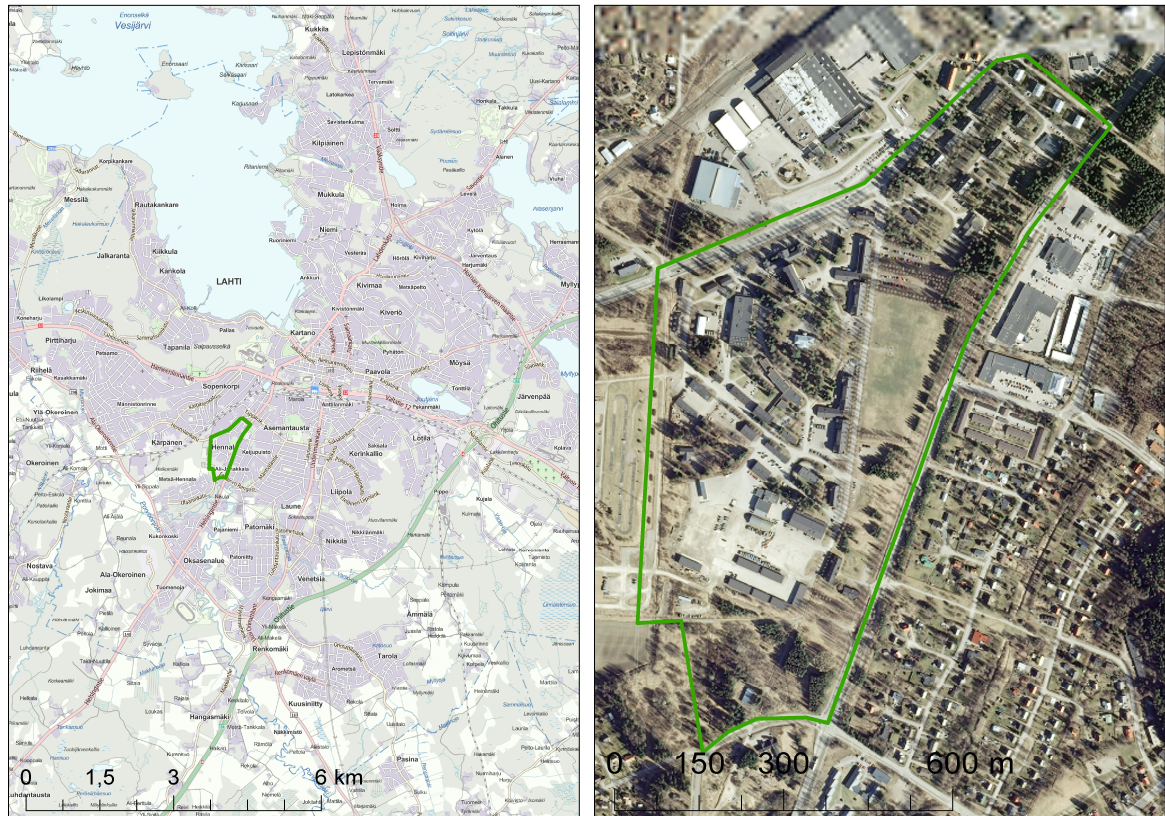
1.	Johdanto	1
2.	Menetelmät	2
3.	Selvitysalueen yleiskuvaus ja lähtötiedot	2
4.	Kasvillisuus ja luontotyytit	5
4.1	Luonnonvarainen kasvillisuus	5
4.2	Puutarhakasvillisuus	20
4.3	Havupuut	22
5.	Johtopäätökset	24
	Kirjallisuus	25

LIITTEET

Liite 1 Havaitut kasvilajit, kotoperäiset lajit sekä haitalliset vieraslajit.

1. JOHDANTO

Tämä kasvillisuus- ja luontotyypiselvitys on laadittu Lahden kaupungin Hennalan vanhan ka-sarmialueen yleissuunnittelun ja kaavoituksen tarpeisiin. Selvityksessä esitetään selvitysalueen yleiskuvaus, arvokkaat luontokohteet ja selvitysalueelta havaitut kasvilajit (Kuva 1-1). Selvitys perustuu olemassa olevaan tietoon, jota on täydennetty maastokäynnein. Selvityksen maasto-käynneistä ja raportoinnista ovat vastanneet FM biologi ja MTI Tarja Ojala ja FM biologi Heli Leh-vola Ramboll Finland Oy:stä.

Kuva 1-1. Hennalan selvitysalueen sijainti ja rajaus.

2. MENETELMÄT

Luontoselvityksen lähtötietoina käytettiin Suomen ympäristökeskuksen Eliölajit – tietojärjestelmästä (rekisteripöiminta 21.7.2015) sekä Ympäristöhallinnon OIVA – paikkatietopalvelusta saatuja tietoja alueen uhanalaisesta lajistosta ja suojelualueista.

Selvitysalue kuvioitiin helpottamaan alueen kuvausta sekä lajiston paikantamista. Kotoperäisten luonnonkasvien inventoinnit tehtiin 1.7. – 2.7.2015 (Kuva 2-1). Puutarhakasvillisuutta selvitettiin elokuussa ja alueen havupuut kartoitettiin lokakuussa.

Maastokäynneillä erityishuomiota kiinnitettiin luonnonsuojelulailla rauhoitettuihin kasvilajeihin, luontodirektiivin liitteissä II ja IV mainittuihin kasvilajeihin, uhanalaisiin ja silmälläpidettäviin sekä alueellisesti uhanalaisiin kasveihin ja Suomen erityisvastuukasvilajeihin. Lisäksi tarkasteltiin esiintyykö alueella luonnonsuojelulain 29 § mukaisia luontotyyppejä, metsälain 10 § mukaisia tärkeitä elinympäristöjä sekä vesilain 2 luvun 11 § tarkoittamia pienvesikohteita. Muita luontotyyppejä arvoitettiin luonnontilaisuuden ja Suomen luontotyyppien uhanalaisuusluokituksen (Rauhoituslaki 2008) perusteella. Arvokkaiden luontotyyppikohteiden mahdollista esiintymistä tarkasteltiin koko suunnittelualueen laajuudella.

Kuva 2-1. Ahomansikkaa kasarmirakennuksen seinustalla.

3. SELVITYSALUEEN YLEISKUVAUS JA LÄHTÖTIEDOT

Suunnittelualue sijoittuu eliömaantieteellisessä aluejaossa eteläboreaaliseen vyöhykkeeseen ja siinä edelleen vuokkovyöhykkeeseen. Selvitysalue sijoittuu Lahden kaupungin Hennalan vanhalle varuskunta-alueelle, joka käsittää noin 50 kasarmirakennusta ympäröivine piha- ja puistoalueineen. Osa alueen taloista on asuttuja.

Selvitysalueella ei sijaitse luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia pienvesiä. Lähin luonnonsuojelualue (YSA042306) sijoittuu noin 1,5 kilometrin etäisyydelle selvitysalueesta. Selvitysalueen metsiköt käsittävät lähinnä hyvin pienialaisia istutusmetsiköitä sekä puistomaisia aloja. Metsätyyppiopin mukaisia metsä- ja suotyyppejä ei alueelta ole muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta mahdollista tunnistaa, vaan alue käsittää suurelta osin hoidettuja piha-alueita, muutaman

vuoden hoitamattomina olleita puistomaisia alueita sekä avoimia alueita, jotka ovat hoitamattomina alkaneet metsittyä (Kuva 3-1).

Selvitysalueella ei ympäristökeskuksen Eliölajit-rekisterin mukaan ole tehty havaintoja uhanalaisista, silmälläpidettävistä tai rauhoitetuista kasvilajeista eikä luontodirektiivin liitteissä II ja IV tai Suomen kansainvälisistä erityisvastuulistauksessa mainituista kasvilajeista.

Kuva 3-1. Vasemmalla avointa puistoympäristöä entisen sotilaskodin edustalla. Oikealla selvitysalueen pienialaisia metsikkökuviota ja vanhaa peltoalaa.

Hennalan kasarmin nykyisiin luonnonolosuhteisiin vaikuttaneet tekijät

Hennalan kasarmialue alkoi rakentua vuonna 1908 tehdyn päätöksen turvin – uuden sotilastukikohdan oli tarkoitus suojata Pietaria lännestä päin suuntautuvilta hyökkäyksiltä. Sitä ennen alue on vanhojen kartta-aineistojen perusteella ollut ainakin 1840-luvulta lähtien lähinnä avointa maatalousaluetta (Kuva 3-2). 1910-luvulla alue oli jo monin paikoin rakennettua ympäristöä. Nykyisen sotilaskodin ympäristössä on kasvanut hieman puustoa, mutta valokuvien perusteella se on ollut lähinnä harvaan asentoon hakattua puistomaista metsikköä.

1920 - 30-luvuilla varuskunnan topografiakartan perusteella lippukentän ja nykyisen sotilaslääketieteen museon alueilla maasto on ollut avointa maatalousmaata, samoin selvitysalueen eteläosa. Maasto on ollut avointa myös harjoituskentän ympäristössä. Kuusivaltaista puustoa on kasvanut nykyisten ajoneuvohallien, opetuskorjaamon ja niitä ympäröivien kenttien alueella. Käytännössä silloinen kasarmialue on ollut kuitenkin varsin avointa (Kuva 3-3).

Vielä 1940 – 50-luvuilla kasarmialue oli varsin avointa: metsää ei alueella kasvanut juuri lainkaan ja alueen maisemaa hallitsivat puistomaiset piha-alueet sekä yksittäiset säästetyt puuryhmät. Puustoltaan tiheimmät osat sijoittuivat upseerikerhon ja sen pohjoispuolisille alueille. 1950-luvulta alkaen silloinen puusto on kasvanut kokoa ja uusia puita istutettu. Nykyään selvitysalue on siis puuston osalta huomattavasti peittävämpää kuin 1910 – 1970 – luvuilla (Kuva 3-4).

Kuva 3-2. Lahti ja Lahden seutu 1842-luvun Hollolan ja Asikkalan pitäjänkartassa (ote).

Kuva 3-3. Hennalan kasarmialuetta lännestä kuvattuna vuonna 1928 (ote).

Kuva 3-4. Hennalan alueen ilmakuva vuodelta 2010. Ilmakuva on käännetty vertauksen vuoksi samaan suuntaan kuin kuva 3-3.

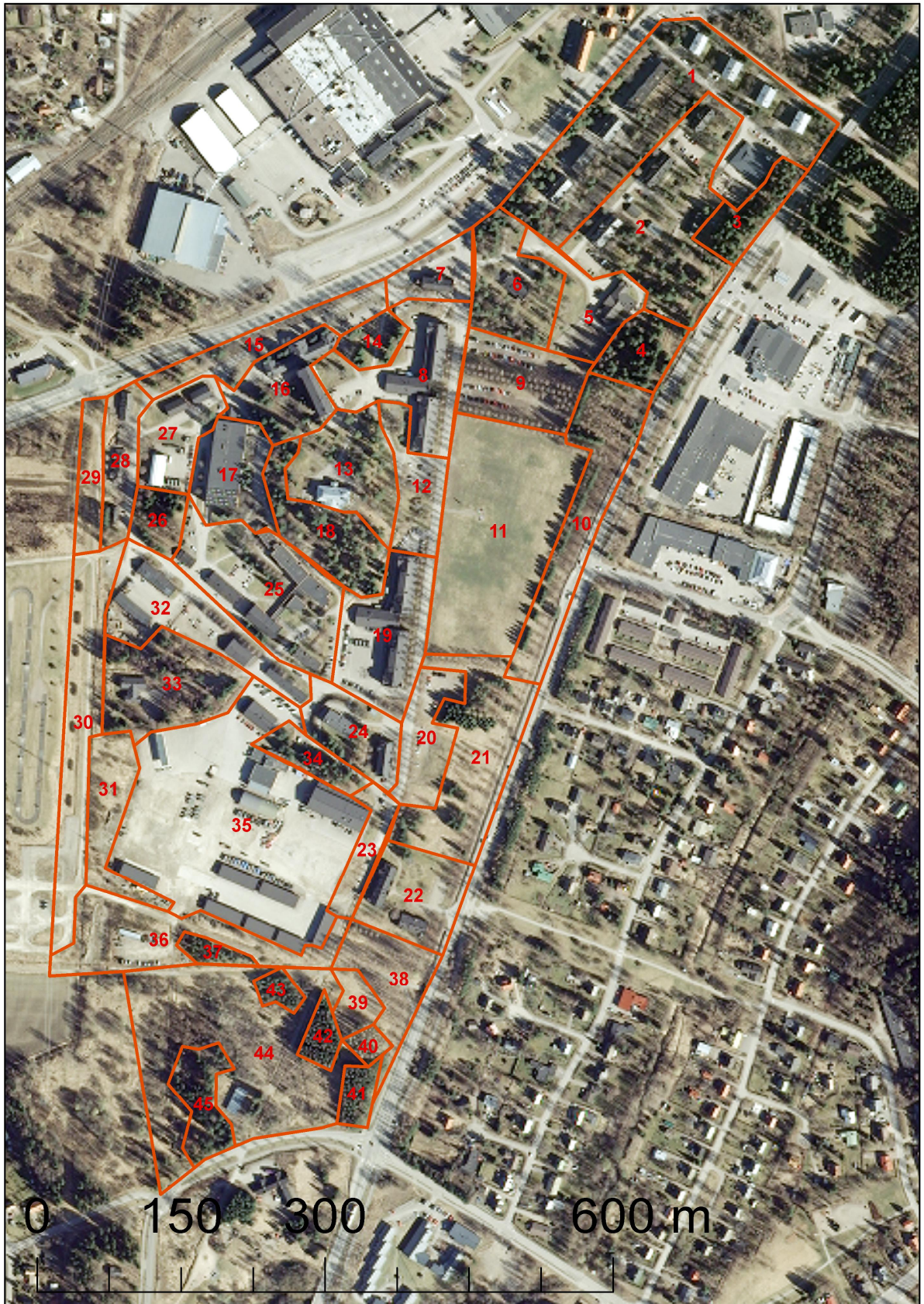
4. KASVILLISUUS JA LUONTOTYYPIT

4.1 Luonnonvarainen kasvillisuus

Alla on esitelty selvitysalueen kasvillisuutta ja mahdollisuuksien mukaan tunnistettavissa olevia luontotyyppisiä kuviojaon perusteella. Kasvillisuudeltaan ja ympäristöltään hyvin samankaltaiset kuviot on pyritty esittämään samassa kuvauksessa toistojen välttämiseksi. Kuviokartta on esitetty taulukossa 1.

Havaitut kotoperäiset lajit sekä haitallisiksi luokitellut vieraslajit on esitelty liitteessä 2.

Kuva 4-1. Selvitysalueen jako kuvioihin.

Kuvio 1

Kuvio käsittää asuinkäytössä olevia kerrostaloja sekä päiväkotihoidettuihin piha-alueisiin (Kuva 4-2). Piha-alueilla kasvaa kuusta ja mäntyä, lisäksi kulkuväylien reunoilla kasvaa lehmusta, joka muodostaa ainakin vanhalle varuskunnan komentajan talolle johtavalla sorapäälysteisellä kevyen liikenteen väylällä kauniin lehmuskujanteen (Kuva 4-2). Kasvillisuus on hoidettujen nurmialueiden kasvillisuutta sekä muutamia koristepensaita.

Kuva 4-2. Lehmuskuja ja hoidettua piha-alueita kuviolla 1.

Kuviot 2 ja 6

Kuviolla 2 sijaitsee kasarmien tiilirakennuksia, jotka olivat selvityshetkellä asumattomia. Piha-alueita ei ole hoidettu ja niittykasvillisuus onkin alkanut vallata nurmialueita (Kuva 4-3). Kasvillisuudessa vallitsevat nurmikoillakin viihtyvät nurmikot, nadat ja röllit. Hyvin yleiset piharatamo, rönsyleinikki, valkoapila, niittyhumala, voikukat sekä viuhkokeltanot ovat runsastuneet edelleen. Lisäksi pientareilta nurmialueille ovat levittäytyneet hierakat, päivänkakkara, siankärsämo sekä tähtimöt. Kuvion halki kulkevan ojan varsilla kasvaa hyvin yleisesti vuohenputkea, leskenlehteä ja mesiangervoa. Lisäksi kasvaa mm. koiranputkea, hevohierakkaa, nokkosta, seittitakiaista, koiranheinää ja nurmikoita. Kuviolla kasvaa myös komealupiinia, joka leviää helposti hoitamattomilla piha-alueilla vallitsevaksi lajiksi.

Kuva 4-3. Kuvion 2 puisto-alueetta. Kuvan takaosassa näkyy upseerikerho.

Kuviot 3, 4 ja 45

Kuvioilla kasvaa selvitysalueen ne metsäalat, joista luontotyypit ovat kasvillisuuden perusteella luokiteltavissa. Kaikilla kuvioilla kasvaa varttunutta kuusikkoa, mutta sekapuuta kasvaa lähinnä kuviolla 45. Luontotyyppellä alueilla edustavat tuoreet keskiravinteiset lehdot (OMaT) ja kuviolla 45 lisäksi lehtomainen kangas (OMT). Ojien ympäristössä esiintyy hyvin pienialaisesti kosteaa keskiravinteista lehtoa (AthOT). Kuvioiden lajisto koostuu pääasiassa metsälajeista, joihin lukeutuvat lillukka, mustikka, puolukka, käenkaali, metsäkurjenpolvi, ojakellukka, metsäkastikka, lehtonurmikka, metsätähti, oravanmarja, ahomansikka, metsäkorte, lehtokorte, valkovuokko, sini-vuokko, hiirenporras, metsäalvejuuri, metsäimarre ja kultapiisku. Pensaskerrossessa kasvaa vadelmaa, tuomea, pihlajaa, vaahteraa, lehtokuusamaa sekä paikoitellen hieman paatsamaa (Kuva 4-4, Kuva 4-5).

Kuva 4-4. Vasemmalla kuvion 4 tuoreen lehdon kuusikkoa ja oikealla kuvion 45 lehtomaisen kankaan metsikköä.

Kuva 4-5. Vasemmallla kuvion 3 kenttäkerroksen lajistoa: valkвуokko, ahomansikka, metsäkurjenpolvi, käenkaali, nurmitädyke, lehtonurmikka, metsätähti ja kultapiisku. Oikealla kuvion 4 metsänreunan lajistoa: karhunputki, metsäkurjenpolvi, metsäapila ja lillukka.

Kuvio 5

Kuviolla esiintyy hoidettua piha-aluetta ja koristeistutuksia.

Kuvio 7

Kuviolla esiintyy hoitamatta jääneitä istutuksia sekä pienialaisia nurmialueita, jonka villiintynyt lajisto koostuu rölleistä, nurmikoista ja nadoista. Lisäksi runsaasti kasvaa mm. rönsyleinikkiä, valkoapilaa, niittyhumalaa ja voikukkia.

Kuviot 8, 12, 25 ja 28

Kuvioilla esiintyy hoitamatta jääneitä varsin avoimia nurmialueita. Paikoitellen kasvaa puustoa, joka on pääosin koivua. Lisäksi kasvaa mäntyä ja tammea. Nurmialueiden lajistossa esiintyy heinien lisäksi paikoitellen runsaastikin siankärsämöä, aho- ja niittysuolaheinää, niittyhumalaa, valko- ja puna-apilaa, rönsyleinikkiä, päivänkakkaraa, nurmitädykettä, viuhkokeltanoita, keto- ja nurmihärkkiä (Kuva 4-6, Kuva 4-7). Paikka paikoin kasvaa runsaasti huopakeltanoa ja heinätäh-timöä. Lisäksi kuviolla 28 kasvaa terttuseljaa.

Kuva 4-6. Kuvion 8 niittymäistä piha-alueita.

Kuva 4-7. Vasemmalla kuvion 25 kasvillisuutta: valkoapila, niittyhumala, paimenmatara, viuhkokeltano, nurmihärkki, ketohanhikki, ahusolaheinä, jänönsara, siankärsämö ja natoja. Oikealla juhannusrusu kuviolla 8.

Kuvio 9

Kuviolla on vanha parkkialue, joka on heinittynyt käytön loppuessa. Alueella kasvaa koivua jakaen alueen avoimeen ja puustoisempaan osa-alueeseen (Kuva 4-8). Kasvillisuus avoimella heinittyneellä hiekkakentällä on niukkaa ollen peittävämpää kentän reunoilla ja puutoisella alueella. Lajisto avoimella ja puustoisella alueella on kuitenkin hyvin samankaltaista: kuviolla vallitsevat lähinnä eri heinät, apilat, suolaheinät ja siankärsämö.

Kuvio 10

Kuviolla kasvaa istutuskoivikko, jossa kasvaa seassa muutamia kuusia sekä mäntyjä (Kuva 4-8). Kuvion eteläosassa kasvaa enimmäkseen mäntyä sekä pajuja. Kasvillisuus on erityisesti kuvion pohjoisosassa rehevää: alueella kasvaa rohtovirmajuurta, mesiangervoa, metsäkortetta, maitohorsmaa, nokkosta, vadelmaa sekä pohjanlehtotähtimöä. Kuivemmalla alueella kasvaa aivotirnaa, hiirenvirnaa, niittynätkelmää, poimulehtiä, koiranputkea, nurmitädykettä, metsäkurjenpolvea, ahomansikkaa koiranheinää, nurmipuntarpäätä, nurmitähkiötä, tesmaa, kastikoita, nurmikoita ja röllejä.

Kuva 4-8. Vasemmalla kuvion 9 koivurivejä ja oikealla kuvion 10 istutuskoivikkoa.

Kuvio 11

Lippukentän alueelle on kehittynyt heinikko, jossa lajisto on melko yksipuolinen (Kuva 4-9). Alueella kasvaa runsaasti nurmipuntarpäätä, nurmitähkötä, punanataa, nurminataa, kylänurmikkaa, karheanurmikkaa, juolavehnnää, koiranheinää ja nurmiröllä. Lisäksi kasvaa aho- ja niittysuolaheinää, puna-apilaa, hevонhierakkaa sekä heinätähtimöä.

Kuva 4-9. Lippukenttä.

Kuvio 13

Kuviolla esiintyy avointa ja puoliavointa hoitamatta jäänyttä puistoa, jossa kasvaa mäntyä, koivua ja tammea. Kookkaat männyt hallitsevat kuvion maisemassa. Nurmialueiden heinävaltaisen lajiston lisäksi alueella esiintyy pienialaisia avokallioalueita, joilla kasvaa nurmikoiden yleisen lajiston lisäksi keto-orvokkia ja viherjäsenruohoa. Paikoitellen nurmikoilta alaa valtaavaat päivänkakkara, puna-apila, heinätähtimö, suolaheinät ja viuhkokeltanot (Kuva 4-10).

Kuva 4-10. Kuvion 13 varsin avointa puistoa, jossa esiintyy hyvin pienialaisia avokallioalueita.

Kuviot 14 ja 16

Kuviot edustavat puustoisempia piha-alueita. Kookas puusto koostuu männystä, kuusesta ja tammesta. Lajistossa esiintyy yleisten nurmikkoheinien ohella mm. viuhkokeltanoista, rönsyleinikistä, voikukista, poimulehdistä, niittyhumalasta, rohto-, orvon- ja nurmitädykkeistä ja vadelmasta sekä hieman kuivemmilla ja avoimemmilla paikoilla lisäksi siankärsämöstä, kultapiiskusta, päivänkakkarasta, huopakeltanosta ja paimenmatarasta. Lisäksi kuviolla 16 kasvaa hieman terttuseljaa.

Kuviot 15, 17 ja 19

Kuviolla 15 kasvaa lehmusrivi sekä kuvion länsipäässä muutamia mäntyjä ja koivuja. Kuvion 19 rakennuksen itäseinustalla kasvaa koivurivi sekä muutama tammi ja kuviolla 17 kasvaa muutamia tammiä sekä koivua. Hoitamattomien nurmi-alueiden lajisto on kuten kuviolla 14 ja 16.

Kuvio 18

Kuviolla kasvaa kulttuurivaikutteista harvaan asentoon hakattua puistometsää, jonka kenttä- ja pensaskerros ovat saaneet kehittyä ilman suuria hoitotoimia (Kuva 4-11). Kuviolle on ominaista metsä- ja niittylajiston kasvaminen samoilla paikoilla. Kuvion pensaskerroksessa kasvaa pihlajaa, haapaa ja vaahteraa. Kenttäkerrokseen lukeutuvat mm. viuhko-, salo ja ahokeltanot, sarjakeltano, kangasmaitikka, metsämaitikka, lillukka, metsänätkelmä, niittynätkelmä, hiirenvirna, aitovirna, nurmitädyke, rohtotädyke, heinätähdimö, kyläkellukka, metsätähti, oravanmarja, mustikka ja maitohorsma. Heinistä kasvaa mm. kastikoita, koiranheinää, karheanurmikkaa, nurmi- ja metsälauhaa sekä lampaannataa. Avoimemmilla paikoilla komealupiini on vallannut alaa ja lisäksi kasvaa hieman terttuseljaa. Puusto on mäntyvaltaista, lisäksi kasvaa koivua ja haapaa.

Kuva 4-11. Vasemmalla kuvion 18 puistometsää. Oikealla villiytynyttä tarhailakkoa puistometsikön laidalla.

Kuvio 20 ja 35

Kuviot sijoittuvat hiekka- ja asfalttikentille. Näiden alueiden lajisto on yksipuolista koostuen pienaralueiden lajistosta: heinäkasvien lisäksi kasvaa pelto-ohdaketta, siankärsämöä, pietaryrttiä, pujoa, nurmitartta, pihasauniota, piharatamoa ja pajuja. Kenttäalueiden keskiosat ovat käytännössä kasvittomia.

Kuvio 21

Kuviolla kasvaa pieniä istutusaloja mäntyä sekä paikka paikoin istutuskoivua (Kuva 4-12). Avomilla alueilla kasvaa pensaikkoa, joka koostuu lähinnä puiden taimista sekä pajuista. Kenttäkerroksessa kasvaa mm. mesiangervoa, maitohorsmaa, puna-, alsike- ja valkoapilaa, pujoa, pietaryrttiä, siankärsämöä, hiirenvirnaa, niittynätkelmää, pelto-ohdaketta, peltovalvattia, syysmaitiaista, leskenlehteä, pihasauniota ja voikukkia. Heinistä kasvaa mm. koiranheinää, nurmitähkiötä, nurmikoita, röllejä ja natoja.

Kuva 4-12. Istutusmännikköä kuviolla 21.

Kuvio 22

Kuviolla on hoidettua piha-aluetta.

Kuviot 23 ja 32

Kuviolla on pienialaisia hoitamattomia nurmialueita sekä harvaa istutuspuustoa. Kuvion 23 nuori puusto koostuu lähinnä männystä ja koivusta ja kuviolla 32 puurivissä kasvaa koivua. Kuvioiden hoitamattomat nurmialueet kasvavat samaa lajistoa kuin kuviolla 15, 17 ja 19. Lisäksi kuvion 32 hiekkakentällä kasvaa pääasiassa pelto-ohdaketta, pihasauniota, piharatamoa, pietaryrttiä, hiekkakastikkaa, viuhkokeltanoita, niittynätkelmää, puna- ja alsikeapilaa, suolaheiniä ja koiranheinää (Kuva 4-13).

Kuva 4-13. Vanha hiekkakenttä kuviolla 32.

Kuvio 24

Kuvion viheralueista osaa on hoidettu. Hoitamattomat alueet sijoittuvat kuvion eteläreunan puustoisimpaan osaan, jossa kasvaa mäntyä sekä koivua. Hoitamattoman alueen pensaskerroksessa kasvaa metsälehmusta, vaahteraa, koivua, mäntyä ja pihlajaa. Kenttäkerroksessa kasvillisuus muodostuu sekä nk. metsälajeista että niittylajeista; alueella kasvaa mm. lillukkaa, metsälauhaa, koiranheinää, juolavehnää, ahomansikkaa, aivotvirnaa, hiirenvirnaa, niittynätkelmää, nurmitädykettä, keltanoita, poimulehtiä, kastikoita, nurmikoita sekä röllejä.

Kuvio 26

Kuviolla kasvaa istutusköivikko sekä muutamia kuusia ja mäntyjä. Kenttäkerroksessa kasvaa runsaasti nurmitädykettä, heinätähtimöä, niittypunanataa sekä nurmikoita. Lisäksi yleisesti kasvaa vuohenputkea, siankärsämöä, päiväkkakaraa, koiranheinää, piharatamoa, rönsyleinikkiä, orvontädykettä, ahojäkkärää, keltanoita, voikukkia ja poimulehtiä (Kuva 4-14).

Kuva 4-14. Kuvion 26 istutuskoivikkoa.

Kuvio 27

Kuvion nurmialueet ovat hoitamattomina kehittyneet niittymäisiksi (Kuva 4-15). Kuviolla kasvaa muutama mänty ja koivuja. Lajisto koostuu pääasiassa heinistä, lisäksi kasvaa mm. kuminaa, ahopukinjuurta, niittyhumalaa, heinätähtimöä, paimenmataraa, siankärsämöä, nurmitädykettä, orvontädykettä, alsikeapilaa, puna-apilaa, valkoapilaa, niittynätkelmää, nurmihärkkiä, ketohärkkiä, päivänkakkaraa, kultapiiskua, peltokortetta, nokkosta, suolaheiniä, viuhkokeltanoita, poimu-lehtiä ja voikukkia.

Kuva 4-15. Niittymäistä piha-alueita varastorakennusten ympäristössä kuviolla 27.

Kuviot 29 ja 36

Kuviolla kasvaa pääasiassa lehtipuuvaltaista nuorta puustoa sekä pajukkoa. Kuvion 36 itäosassa kasvaa lisäksi joitakin mäntyjä. Ojien ympäristöissä kasvillisuus on rehevää: kosteilla paikoilla kasvaa mm. mesiangervoa, vuohenputkea, korpikaislaa, leveäosmankäämiä, pullosaraa, tähtisaraa, viiltosaraa, huopaohdaketta, pikku- ja rantamataraa. Kuivemmillä paikoilla kasvaa heini- en ohella komealupiinia, vuohenputkea, kuminaa, pelto-ohdaketta, hevohierakkaa, päivänkakkaraa, käenkukkaa, kannusruohoa, valkoapilaa, alsikeapilaa, puna-apilaa, metsäapilaa, pietaryrttiä, ojakärsämöä, heinätähtimöä, niittynätkelmää, hiirenvirnaa, harakankelloa, peltokortetta, nurmi-kaunokkia, maitohorsmaa, amerikanhorsmaa ja metsäkurjenpolvea.

Kuvio 30

Kuviolla kasvaa sorapäällysteisen kevyenliikenteen väylän molemmin puolin piennarkasvillisuutta. Väylän itäpuolella on oja, jonka ympärillä lajisto on rehevämpää. Väylän itäpuolella piennarlajisto on niittymäistä: alueella kasvaa mm. runsaasti niittypunantaa, niittynurmikkaa, nurmitähkiötä ja polvipuntarpäätä, ketohärkkiä, siänkärsämöä, pietaryrttiä, harakankelloa ja suolaheiniä (Kuva 4-16). Lisäksi kasvaa mm. kissankelloa, käenkukkaa, nurmihärkkiä, paimenmataraa, piharata- moa, poimulehtiä ja voikukkia. Väylän itäpuolella ojan tuntumassa kasvaa mm. runsaasti komea- lupiinia, mesiangervoa, nokkosta sekä kiilto- ja mustuvapajua.

Kuva 4-16. Kuvion 30 piennarlajistoa: mm. siankärsämö, harakankello, pietaryrtti, ahosuolaheinä, niitty-punanata ja nurmikot.

Kuvio 31

Kuvio on osin avointa ja paikka paikoin kasvaa pajukkoa sekä muuta lehtipuuvaltaista nuorta puustoa. Kuviolla runsaina kasvavat komealupiini ja idänkattara (Kuva 4-17). Lisäksi kasvaa mm. kastikoita, nokkosta, rohtovirmajuurta, hevohierakkaa, niittynätkelmää ja alsikeapilaa.

Kuva 4-17. Lupiinikasvustoa kuviolla 31.

Kuvio 33

Kuviolla kasvaa varttunutta kuusivaltaista puustoa, jossa kasvaa lisäksi koivua, tammea, vaahteraa ja lehmusta. Avoimemmilla alueilla kasvillisuus käsittää korkeita ruohoja, puustoisemmissa aloilla kasvillisuus on matalampaa ja seassa esiintyy myös nk. metsälajeja. Avoimemmilla alueilla lajistoon lukeutuvat mm. mesiangervo, vadelma, rohtovirmajuuri, maitohorsma ja mustaherukka. Puustoisemmissa paikoilla kasvaa lillukkaa, metsätähteä, sudenmarjaa, oravanmarjaa, käenkaalia, metsämitikkaa, ojakellukkaa, nuokkuhelmikkää, kastikoita sekä ojan läheisyydessä lisäksi mesiangervoa, leskenlehteä, rentukkaa ja korpikaislaa (Kuva 4-18). Lisäksi kuviolla kasvaa yleisesti nurmilauhaa, kieloa, vuohenputkea, metsäkurjenpolvea, nurmitädykettä, kultapiiskua, heinätahtimöä, ketohärkkiä, aitovirnaa, niittynätkelmää, ahomataraa, lehto- ja peltokortetta, peltomataraa, poimulehtiä sekä ojakurjenpolvea (Kuva 4-18).

Kuva 4-18. Ojan varren lajistoa kuviolla 33: rentukka, korpikaisla, rohtovirmajuuri ja mesiangervo. Oikealla ojakurjenpolvi.

Kuvio 34

Kuviolla kasvaa muutamia mäntyjä sekä koivua. Kuviolla komealupiini on melko runsas, lisäksi kasvaa vadelmaa, maitohorsmaa, sarjakeltanoa, puna-apilaa, lillukkaa, koiranheinää, nurmilauhaa, röllejä, nurmikoita ja natoja.

Kuviot 37 ja 43

Kuvioilla kasvaa nuorehko istutusmännikkö, jossa kasvaa sekapuuna koivua sekä paikoin kuusta ja pajuja. Kenttäkerroksessa kasvaa mm. leskenlehteä, maitohorsmaa, komealupiinia, peltokortetta, pietaryrttiä, voikukkia, koiranheinää, kastikoita ja nurmikoita.

Kuvio 38

Kuviolla kasvaa pääasiassa istutuskoivukkoa, jossa kasvaa koivun ohella myös lehmusta sekä hieman pajukkoa (Kuva 4-19). Kenttäkerroksessa heinien ohella kasvaa melko runsaasti komealupiinia. Lisäksi kasvaa mm. maitohorsmaa, peltokortetta, peltokortetta, paimenmataraa, hii-renvirnaa, apiloita, niittyleinikkejä, tädykkeitä, suolaheiniä ja hierakoita.

Kuva 4-19. Istutuskoivikkoo kuviolla 38.

Kuvio 39

Kuviolle sijoittuu vanha peltoala, jossa vallitsevat heinät. Myös komealupiini on levittäytynyt peltoalan reunoille.

Kuvio 40

Kuviolla kasvaa joitain lehtikuusia sekä sekapuuna lisäksi kuusta, koivua ja muutamia mäntyjä (Kuva 4-20). Kenttäkerroksen lajisto kuten kuviolla 38.

Kuva 4-20. Kuvion 40 lehtikuusia.

Kuviot 41 ja 42

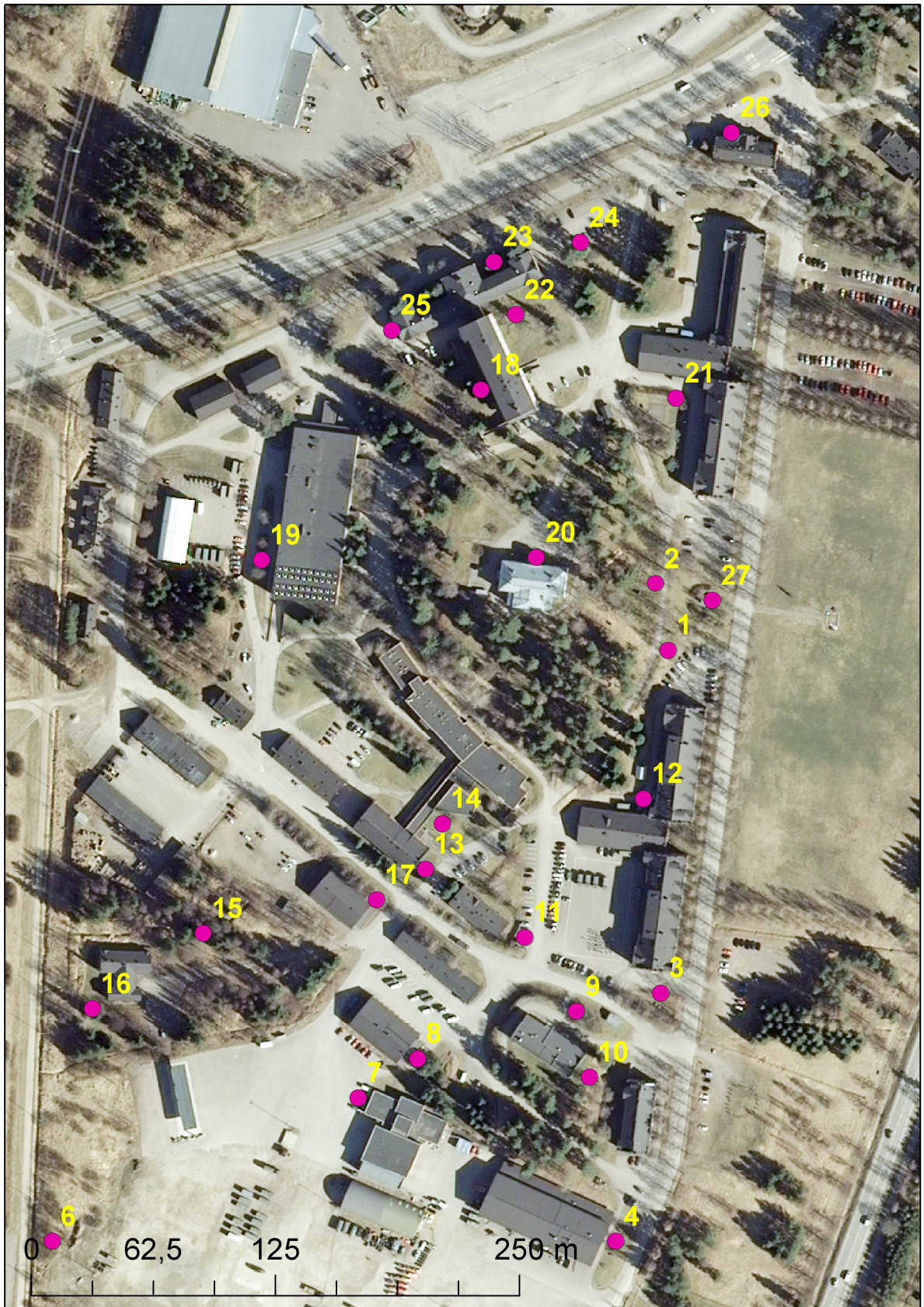
Kuvioilla kasvaa kuusivaltaisia istutusaloja, jossa kasvaa sekapuuna muutamia koivuja. Kuvioiden latvuserros on paikoin tiheää josta johtuu, että kenttäkerros on paikoin lähes paljas. Paikoitellen kasvaa hieman heiniä, kieloa sekä oravanmarjaa.

Kuvio 44

Kuviolla kasvaa nuorta ja varttuvaa pääosin lehtipuuvaltaista sekametsää, jossa pääpuulaji on koivu. Lisäksi paikoitellen kasvaa kuusta, mäntyä, harmaaleppää, tuomea, halavaa ja raitaa. Pensaskerroksessa kasvaa paatsamaa, vadelmaa, herukoita, pajuja ja puiden taimia. Kenttäkerroksessa vallitsevat korkeaksi kasvavat ruohot kuten vuohenputki, koiranputki, karhunputki, maitohorsma, rohtovirmajuuri, nokkonen, mesiangervo, koiranheinä, nurmilauha, nurmikot ja kastikat. Lisäksi kasvaa piharatamoa, leskenlehteä, metsäkurjenpolvea, hiirenvirnaa, niittyänkelmä, huopaohdaketta, pelto-ohdaketta, kultapiiskua, niittyleinikkejä, rönsyleinikkiä, käenkukkaa, apiloita, poimulehtiä, tädykkeitä, suolaheiniä ja voikukkia sekä aho- ja salokeltanoita. Paikka paikoin kasvaa komealupiinia. Kuviolla esiintyy lisäksi muutamia pienialaisia osin avoimia ympäristöjä, joissa kasvaa pensaskerroksessa pajukkoa sekä nuoria lehtipuita. Kasvillisuus on sama kuin muualla kuviolla.

4.2 Puutarhakasvillisuus

Hennalan alueella on runsaasti puutarhakasvillisuutta, joka on ollut huonolla hoidolla jo useita vuosikymmeniä. Lajisto koostuu tavallisista helppohoitoisista lajeista, jotka sietävät huonolle hoidolle jättämisen. Ruusuista yleisimpiä ovat kurtulehtiruusu ja punalehtiruusu, lisäksi tehtiin havaintoja muista ruusuista, joita ei pystytty määrittämään lajilleen ja joista osa saattaa olla perusrunkoja. Alla on esitetty kohdekohtaiset kuvaukset alueen lajistosta ja liitteessä 3 puutarhakasvillisuuskohteiden sijainti.

kuva 4-21 Puutarhakasvilajien sijainti.

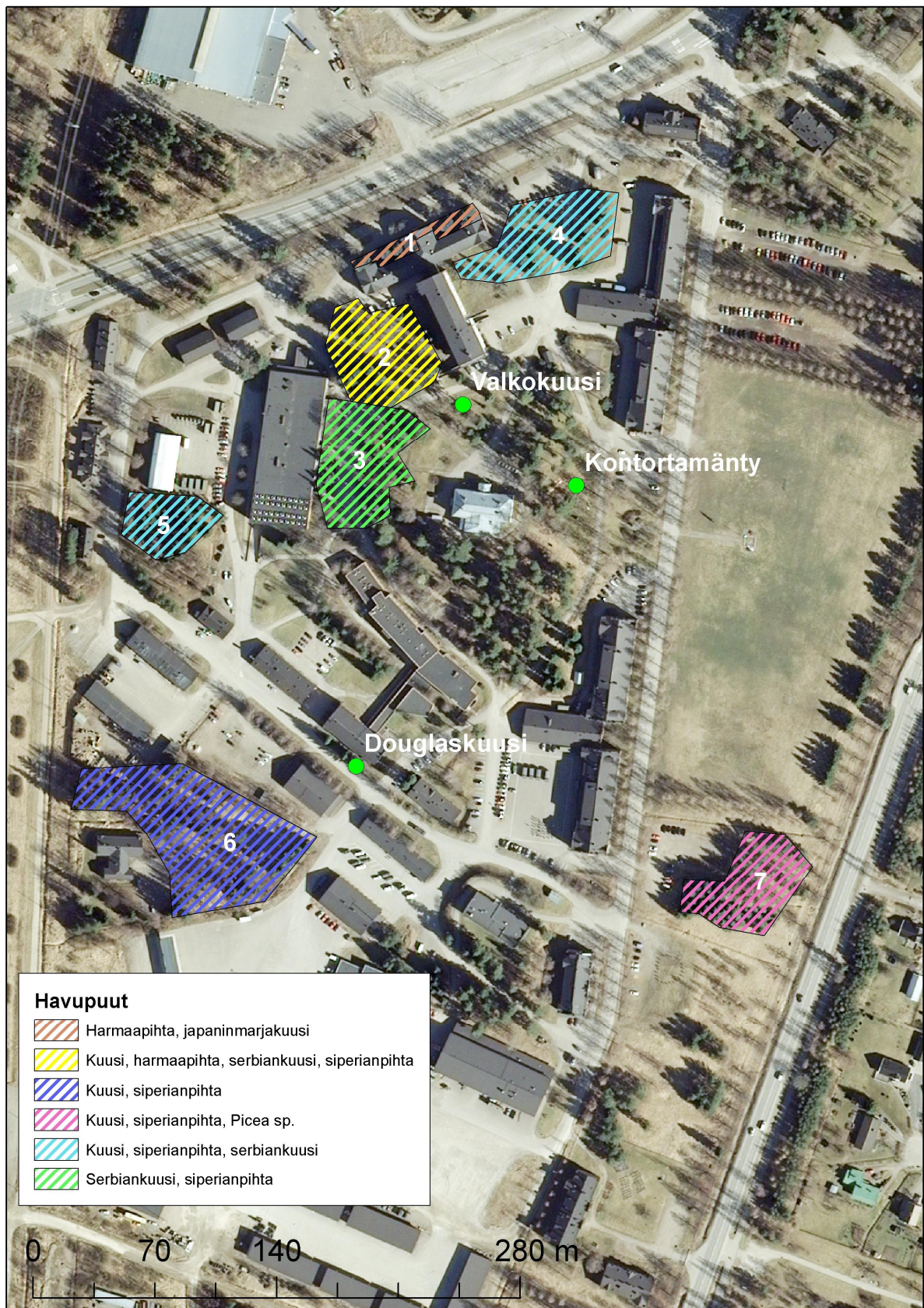
1. Puistosyreeniaidanne, kurttulehtiruusu
2. Vuorimänty, kontortamänty, kurttulehtiruusu, omena (*Malus* sp.), visakoivu "kuningatarvisa", pihasyreeni
3. Orapihlaja, heisi (*Viburnum* sp.)
4. Kurttulehtiruusu
5. Kurttulehtiruusu, siperianhernepensas
6. Koripaju, hopeapaju
7. Pihlaja-angervo
8. Pylväsmäisiä katajia, orapihlaja, ruusu (*Rosa* sp.)
9. Siperianhernepensas, koristeomenapuu, omena (*Malus* sp.)
10. Valkoherukka, kurttulehtiruusu, pihasyreeni, puna-herukka, omena (*Malus* sp.), ruusu (*Rosa* sp.), sinikuusama, tuomipihlaja
11. Ruusu (*Rosa* sp.)
12. Kurttulehtiruusu, koristeomenapuu,
13. Pihasyreeni, juhannusruusu
14. Päivänliilja (*Hemerocallis* sp.), kurjenpolvi (*Geranium* sp.), kuunliilja (*Hosta* sp.), harmaamalvikki
15. Pihlaja-angervo
16. Siperianhernepensas, imukärhövilliini
17. Siperianhernepensas
18. Angervo (*Astilbe* sp.), tarhapiisku (*Solidago* sp.)
19. Siperianhernepensas
20. Siperianhernepensas, kotkansiipi, aitoukonhattu, hortensia (*Hydrangea* sp.), angervo (*Astilbe* sp.), jasmike (*Philadelphus* sp.)
21. Japaninmarjakuusi, pihasyreeni, suuri puumainen tuomi
22. Kaksi suurta orapihlajaa, pihasyreeni
23. Japaninmarjakuusi, orapihlajaa
24. Kirsikka-aita
25. Päivänliilja (*Hemerocallis* sp.), kultapallo, pensashanhikki, kuolanpioni
26. Tuija (*Thuja* sp.), vuorenkilpi
27. Vuorimänty, tädyke (*Veronica* sp.), saksankurjenmiekka, siperiankurjenmiekka

4.3 Havupuut

Suunnittelualan yleisin havupuut on kuusi (*Picea abies*), lisäksi alueella kasvaa runsaasti muita istutettuja havupuita. Yleisimpiä ulkomaisia puulajeja alueella ovat siperianpihta (*Abies sibirica*) ja serbiankuusi (*Picea omorika*), joita kasvaa tasaisesti koko alueella. Lisäksi alueen pohjoisreunalle on istutettu jonkin verran harmaapihtaa (*Abies concolor*). Yksittäisinä puina kasvavia lajeja ovat valkokuusi (*Picea glauca*), douglaskuusi (*Pseudotsuga menziesii*) ja kontortamänty (*Pinus contorta*). Lisäksi alueella kasvaa siellä täällä vuorimäntyjä sekä marjakuusia, jotka todennäköisesti ovat japaninmarjakuusia (*Taxus cuspidata*). Alla on esitetty aluekohtaisesti niiden alueiden kuvaukset, joiden puusto koostuu pääasiassa ulkomaisista puulajeista. Liitteessä 4 on esitetty kohteiden sijainti.

1. Harmaapihta, japaninmarjakuusi
2. Kuusi, harmaapihta, serbiankuusi, siperianpihta
3. Serbiankuusi, siperianpihta, lisäksi yksi määrittämätön *Picea*-suvun laji
4. Kuusi, siperianpihta, serbiankuusi
5. Kuusi, siperianpihta, serbiankuusi
6. Kuusi, siperianpihta
7. Kuusi, siperianpihta, lisäksi yksi määrittämätön *Picea*-suvun laji (mahdollisesti sitkankuusi, *Picea sitchensis*)

Alueilla 2 ja 6 tehtiin havaintoja kuolleista kuusista. Kuuset olivat pienikokoisia tavallisia kuusia ja serbiankuusia. Lisäksi näiden läheisyydessä tehtiin havaintoja pihkavuodoista isojen kuusten rungoilla. Näyttääkin siltä, että kirjapaina ja/tai pikkukirjanpainaja on päässyt iskeytymään puihin.

Kuva 4-22 Havupuulajit.

5. JOHTOPÄÄTÖKSET

Selvitysalueelta ei havaittu luonnontilaisia tai muutoin huomionarvoisia luontotyypppejä. Alueelta ei myöskään havaittu uhanalaisia, silmälläpidettäviä tai rauhoitettuja kasvilajeja eikä luontodirektiivin liitteissä II ja IV tai Suomen erityisvastuulistauksessa (nk. EVA-lajit) mainittuja kasvilajeja.

Selvitysalueen kotoperäinen kasvilajisto on monimuotoista, mutta yleistä ja varsin tavanomaista. Lajisto koostuu pääasiassa piha-alueiden, pientareiden ja niittyjen kasveista, mutta niin kutsuttuja metsälajeja alueella kasvaa melko niukasti. Vanhan kasarmialueen käytön historian tarkastelu osoittaa, että alue on ollut ainakin 1800-luvun puolivälistä lähtien maatalaousaluetta ja 1910-luvulta alkaen rakennettua ympäristöä. Alueella ei ole siten ollut luonnontilaisia elinympäristöjä yli 150 vuoteen. Kasarmialueen viheralueita on hoidettu kasarmin toiminta-aikana mistä voi johtua, että kulttuuriympäristöissä viihtyville huomionarvoisille lajeille ei ole kasarmin alueella ollut soveliaita elinympäristöjä.

Selvitysalueelta havaittiin haitallisiksi luokiteltuja vieraslajeja: terttuselja, komealupiini, piennarmatara, karhunköynnös ja amerikanhorsma. Nämä ovat kuitenkin jo laajalle levinneitä ja hyvin kotoutuneita ja siksi ko. lajien hävittäminen alueelta ei ole kustannustehokasta eikä sillä ole vaikutusta lajien levinneisyyteen. Haitallisten vieraslajien, erityisesti komealupiinin, leviämistä voi hillitä viheralueiden säännöllisellä hoidolla ja piennaralueiden niitolla.

Alueen puutarhakasvilajisto on ollut pitkään hoidotta ja se koostuu yleisimmistä perenna- ja pensaslajeista. Alueen havupuulajisto on monipuolinen ja puut ovat pääasiassa hyväkuntoisia. Havupuut, joihin kaarnakuoriaiset ovat jo ehtineet iskeytymään (kuolleet ja pihkavuotoiset), suositellaan poistettavaksi mahdollisimman pian, jotta alueen monilajista havupuustoa ei menetetä.

Lahdessa 2. päivänä marraskuuta 2015

RAMBOLL FINLAND OY

Tarja Ojala
FM biologi

Heli Lehvola
FM biologi

KIRJALLISUUS

Livady Oy 2015: Hennalan varuskunta-alue. Kulttuuriympäristöselvitys. Selvitysraportti. 114 s.

Luonnonsuojelulaki 1096/1996.

Luontodirektiivi 92/43/ETY.

Meriluoto, M. & Soininen, T. 1998: Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. Hämeenlinna. 192 s.

Metsälaki 1093/1996

Ramboll Finland Oy 2012: Lahden Hennalan varuskunta-alue – selvitys kasarmialueen rakennus-kulttuurista. Selvitysraportti. 35 s.

Rassi, P., Hyvärinen, E., Juslén, A. & Mannerkoski, I. (toim.) 2010: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2010. – Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 685 s.

Raunio, A., Schulman, A. ja Kontula, T. (toim.) Suomen luontotyyppien uhanalaisuus – Osa 1 Tulokset ja arvioinnin perusteet. Suomen ympäristö 8/2008. Suomen ympäristökeskus. 264s.

Raunio, A., Schulman, A. ja Kontula, T. (toim.) Suomen luontotyyppien uhanalaisuus – Osa 2 Luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristö 8/2008. Suomen ympäristökeskus. 572s.

Suomen ympäristökeskuksen Eliölajit-tietojärjestelmä. Rekisteripaiminta 2.5.2013.

Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi – kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura-arvioinnissa. Ympäristöopas 109. Suomen ympäristökeskus, Vammala. 196 s.

Vesilaki 587/2011

Ympäristöhallinnon OIVA-ympäristö- ja paikkatietopalvelu.

www.vanhakartta.fi/historialliset-kartat/pitäjänkartta. Viitattu 8.10.2015.

LIITE 1. Havaitut kasvilajit, kotoperäiset lajit sekä haitalliset vieraslajit. Punaisella värillä on korostettu haitallisiksi luokitellut vieraslajit. Lisäksi on mainittu mikäli lajia on havaittu ainoastaan yhdellä kuviolla.

Suomenkielinen nimi	Tieteellinen nimi	Muuta
Alvejuurikasvit	<i>Dryopteridaceae</i>	
Isoalvejuuri	<i>Dryopteris expansa</i>	
Metsäalvejuuri	<i>Dryopteris carthusiana</i>	
Asterikasvit	<i>Asteraceae</i>	
Kultapiisku	<i>Solidago virgaurea</i>	
Ketokarvaskallioinen	<i>Erigeron acer</i>	Havaittiin vain kuviolla 2
Kaunokainen	<i>Bellis perennis</i>	
Ahojökkärä	<i>Gnaphalium sylvaticum</i>	
Ojakärsämä	<i>Achillea ptarmica</i>	
Siankärsämä	<i>Achillea millefolium</i>	
Päivänkakkara	<i>Leucanthemum vulgare</i>	
Peltosaunio	<i>Tripleurospermum perforatum</i>	
Pihasaunio	<i>Matricaria suaveolens</i>	
Pietaryrtti	<i>Tanacetum vulgare</i>	
Pujo	<i>Artemisia vulgaris</i>	
Tahmavillakko	<i>Senecio vulgaris</i>	
Leskenlehti	<i>Tussilago farfara</i>	
Seittitakiainen	<i>Arctium tomentosum</i>	
Huopohdake	<i>Cirsium helenioides</i>	
Pelto-ohdake	<i>Cirsium arvense</i>	
Suo-ohdake	<i>Cirsium palustre</i>	
Nurmikaunokki	<i>Centaurea phrygia</i>	
Syysmaitiainen	<i>Leontodon autumnalis</i>	
Peltovalvatti	<i>Sonchus arvensis</i>	
Voikukat	<i>Taraxacum sp.</i>	
Huopakeltano	<i>Pilosella officinarum pilosella</i>	
Viuhkokeltano	<i>Pilosella cymosa</i>	
Salokeltanot	<i>Hieracium sp.</i>	
Ahokeltanot	<i>Vulgata sp.</i>	
Sarjakeltano	<i>Hieracium umbellatum</i>	
Esikkokasvit	<i>Primulaceae</i>	
Metsätähti	<i>Trientalis europaea</i>	
Heinäkasvit	<i>Poaceae</i>	
Lampaannata	<i>Festuca ovina</i>	
Niittypunata	<i>Festuca rubra</i>	
Nurminata	<i>Festuca pratensis</i>	
Karheanurmikka	<i>Poa trivialis</i>	
Kylänurmikka	<i>Poa annua</i>	
Lehtonurmikka	<i>Poa nemoralis</i>	
Niittynurmikka	<i>Poa pratensis</i>	
Pohjannurmikka	<i>Poa alpigena</i>	
Rantanurmikka	<i>Poa palustris</i>	
Koiranheinä	<i>Dactylis glomerata</i>	
Nuokkuhelmikka	<i>Melica nutans</i>	
Idänkattara	<i>Bromopsis inermis</i>	Havaittiin vain kuviolla 31
Juolavehänä	<i>Elytrigia repens</i>	
Metsälauha	<i>Deschampsia flexuosa</i>	
Nurmilauha	<i>Deschampsia cespitosa</i>	
Eteläntuoksusimake	<i>Anthoxanthum odoratum</i>	
Luhtarölli	<i>Agrostis canina</i>	

Nurmiröllö	<i>Agrostis capillaris</i>	
Hietakastikka	<i>Calamagrostis epigejos</i>	
Korpikastikka	<i>Calamagrostis purpurea</i>	
Metsäkastikka	<i>Calamagrostis arundinaceae</i>	
Viitakastikka	<i>Calamagrostis canescens</i>	
Nurmitähkiö	<i>Phleum pratense</i>	
Nurmipuntarpää	<i>Alopecurus pratensis</i>	
Lehtotesma	<i>Milium effusum</i>	
Hernekasvit	Fabaceae	
Komealupiini	<i>Lupinus polyphyllus</i>	Haitallinen vieraslaji
Hiirenvirna	<i>Vicia cracca</i>	
Niittyaitovirna	<i>Vicia sepium</i>	
Peltovirvilä	<i>Vicia hirsuta</i>	
Metsänätkelmä	<i>Lathyrus sylvestris</i>	
Niittynätkelmä	<i>Lathyrus pratensis</i>	
Rohtomesikkä	<i>Melilotus officinalis</i>	
Alsikeapila	<i>Trifolium hybridum</i>	
Metsäapila	<i>Trifolium medium</i>	
Puna-apila	<i>Trifolium pratense</i>	
Valkoapila	<i>Trifolium repens</i>	
Herukkakasvit	Grossulariaceae	
Mustaherukka	<i>Ribes nigrum</i>	
Pohjanpunaherukka	<i>Ribes spicatum</i>	
Horsmakasvit	Onagraceae	
Amerikanhorsma	<i>Epilobium adenocaulon</i>	Haitallinen vieraslaji
Lehtohorsma	<i>Epilobium montanum</i>	
Maitohorsma	<i>Epilobium angustifolium</i>	
Mäkihorsma	<i>Epilobium collinum</i>	
Huulikukkaiskasvit	Lamiaceae	
Kirjopillike	<i>Galeopsis speciosa</i>	
Maahumala	<i>Glechoma hederacea</i>	
Niittyhumala	<i>Prunella vulgaris</i>	
Kanervakasvit	Ericaceae	
Mustikka	<i>Vaccinium myrtillus</i>	
Puolukka	<i>Vaccinium vitis-idaea</i>	
Kellokasvit	Campanulaceae	
Ahopeurankello	<i>Campanula glomerata</i>	Havaittiin vain kuviolla 33
Harakankello	<i>Campanula patula</i>	Havaittiin vain kuviolla
Kissankello	<i>Campanula rotundifolia</i>	30
Kurjenkello	<i>Campanula persicifolia</i>	
Kielokasvit	Convallariaceae	
Kielo	<i>Convallaria majalis</i>	
Oravanmarja	<i>Maianthemum bifolium</i>	
Kiertokasvit	Convolvulaceae	
Valkokarhunköynnös	<i>Calystegia sepium sepium</i>	Haitallinen vieraslaji
Kiviyrttikasvit	Woodsiaceae	
Hiirenporras	<i>Athyrium filix-femina</i>	
Kotkansiipi	<i>Matteuccia struthiopteris</i>	
Metsäimarre	<i>Gymnocarpium dryopteris</i>	
Kohokkikasvit	Caryophyllaceae	
Heinätahtimö	<i>Stellaria graminea</i>	
Lehtotahtimö	<i>Stellaria nemorum</i>	
Metsätahtimö	<i>Stellaria longifolia</i>	
Pihatähtimö	<i>Stellaria media</i>	
Ketohärkki	<i>Cerastium arvense</i>	
Nurmihärkki	<i>Cerastium fontanum</i>	
Rentohaarikko	<i>Sagina procumbens</i>	
Viherjäsenruoho	<i>Scleranthus annuus</i>	Havaittiin vain kuviolla
Käenkukka	<i>Lychnis flos-cuculi</i>	13

Puna-ailakki	<i>Silene dioica</i>	
Koivukasvit	Betulaceae	
Hieskoivu	<i>Betula pubescens</i>	
Rauduskoivu	<i>Betula pendula</i>	
Harmaaleppä	<i>Alnus incana</i>	
Tervaleppä	<i>Alnus glutinosa</i>	
Kortekasvit	Equisetaceae	
Lehtokorte	<i>Equisetum pratense</i>	
Metsäkorte	<i>Equisetum sylvaticum</i>	
Peltokorte	<i>Equisetum arvense</i>	
Kuismakasvit	Clusiaceae	
Mäkikuisma	<i>Hypericum perforatum</i>	
Särmäkuisma	<i>Hypericum maculatum</i>	
Kurjenpolvikasvit	Geraniaceae	
Metsäkurjenpolvi	<i>Geranium sylvaticum</i>	
Ojakurjenpolvi	<i>Geranium palustre</i>	Havaittiin vain kuviolla 33
Kuusamakasvit	Caprifoliaceae	
Terttuselja	<i>Sambucus racemosa</i>	Haitallinen vieraslaji
Koiranheisi	<i>Viburnum opulus</i>	
Vanamo	<i>Linnaea borealis</i>	
Lehtokuusama	<i>Lonicera xylosteum</i>	
Käenkaalikasvit	Oxalidaceae	
Käenkaali	<i>Oxalis acetosella</i>	
Lehmuskasvit	Tiliaceae	
Metsälehmus	<i>Tilia cordata</i>	
Leinikkikasvit	Ranunculaceae	
Rentukka	<i>Caltha palustris</i>	
Valkovuokko	<i>Anemone nemorosa</i>	
Sinivuokko	<i>Hepatica nobilis</i>	
Kevätleinikit	<i>Ranunculus auricomus-ryhmä</i>	
Niittyleinikki	<i>Ranunculus acris</i>	
Rönsyleinikki	<i>Ranunculus repens</i>	
Lemmikkikasvit	Boraginaceae	
Luhtalemmikki	<i>Myosotis scorpioides</i>	
Peltolemmikki	<i>Myosotis arvensis</i>	
Matarakasvit	Rubiaceae	
Ahomatara	<i>Galium boreale</i>	
Peltomatara	<i>Galium spurium</i>	
Paimenmatara	<i>Galium album</i>	Haitallinen vieraslaji
Pikkumatara	<i>Galium trifidum</i>	
Rantamatara	<i>Galium palustre</i>	
Mäntykasvit	Pinaceae	
Metsäkataja	<i>Juniperus communis</i>	
Metsäkuusi	<i>Picea abies</i>	
Metsämänty	<i>Pinus sylvestris</i>	
Naamakukkaiskasvit	Scrophulariaceae	
Syyläjuuri	<i>Scrophularia nodosa</i>	
Keltakannusruoho	<i>Linaria vulgaris</i>	
Nurmitädyke	<i>Veronica chamaedrys</i>	
Orvontädyke	<i>Veronica serpyllifolia</i>	
Rohtotädyke	<i>Veronica officinalis</i>	
Kangasmaitikka	<i>Melampyrum pratense</i>	
Metsämaitikka	<i>Melampyrum sylvaticum</i>	
Ketosilmäruoho	<i>Euphrasia stricta</i>	
Nokkoskasvit	Urticaceae	
Isonokkonen	<i>Urtica dioica</i>	
Orvokkasvit	Violaceae	
Aho-orvokki	<i>Viola canina</i>	Havaittiin vain kuviolla 13
Keto-orvokki	<i>Viola tricolor</i>	
Metsäorvokki	<i>Viola riviniana</i>	

Osmankäämikasvit	<i>Typhaceae</i>	
Leveäosmankäämi	<i>Typha latifolia</i>	Havaittiin vain kuviolla
Paatsamakasvit	<i>Rhamnaceae</i>	36
Korpipaatsama	<i>Frangula alnus</i>	
Pajukasvit	<i>Salicaceae</i>	
Halava	<i>Salix pentandra</i>	
Kiiltopaju	<i>Salix phylicifolia</i>	
Metsäraita	<i>Salix caprea</i>	
Mustuvapaju	<i>Salix myrsinifolia</i>	
Haapa	<i>Populus tremula</i>	
Purtojuurikasvit	<i>Dipsacaceae</i>	
Ruusuruoho	<i>Knautia arvensis</i>	
Ratamokasvit	<i>Plantaginaceae</i>	
Piharatamo	<i>Plantago major</i>	
Ristikukkaiskasvit	<i>Brassicaceae</i>	
Peltokanankaali	<i>Barbarea vulgaris</i>	
Lutukka	<i>Capsella bursa-pastoris</i>	
Peltotaskuruoho	<i>Thlaspi arvense</i>	
Kevättaskuruoho	<i>Thlaspi caerulescens</i>	
Ruusukasvit	<i>Rosaceae</i>	
Mesiangervo	<i>Filipendula ulmaria</i>	
Lillukka	<i>Rubus saxatilis</i>	
Vadelma	<i>Rubus idaeus</i>	
Luppio	<i>Sanguisorba sp.</i>	
Kyläkellukka	<i>Geum urbanum</i>	
Ojakellukka	<i>Geum rivale</i>	
Pihaketohanhikki	<i>Argentina anserina</i>	
Ketohopeahanhikki	<i>Potentilla argentea</i>	
Rätväinä	<i>Potentilla erecta</i>	
Ahomansikka	<i>Fragaria vesca</i>	
Poimulehdet	<i>Alchemilla sp.</i>	
Kotipihlaja	<i>Sorbus aucuparia aucuparia</i>	
Tuomi	<i>Prunus padus</i>	
Sananjalkakasvit	<i>Dennstaedtiaceae</i>	
Sananjalka	<i>Pteridium aquilinum</i>	
Sarakasvit	<i>Cyperaceae</i>	
Korpikaisla	<i>Scirpus sylvaticus</i>	
Harmaasara	<i>Carex canescens</i>	
Juolasara	<i>Carex nigra</i>	
Jänönsara	<i>Carex ovalis</i>	
Polkusara	<i>Carex brunnescens</i>	
Pullosara	<i>Carex rostrata</i>	
Sormisara	<i>Carex digitata</i>	
Tähtisara	<i>Carex echinata</i>	
Viiltosara	<i>Carex acuta</i>	
Sarjakukkaiskasvit	<i>Apiaceae</i>	
Koiranputki	<i>Anthriscus sylvestris</i>	
Ahopukinjuuri	<i>Pimpinella saxifraga</i>	
Vuohenputki	<i>Aegopodium podagraria</i>	
Kumina	<i>Carum carvi</i>	
Karhunputki	<i>Angelica sylvestris</i>	
Savikkakasvit	<i>Chenopodiaceae</i>	
Jauhosavikka	<i>Chenopodium suecicum</i>	
Kylämaltsa	<i>Atriplex patula</i>	
Sudenmarjakasvit	<i>Trilliaceae</i>	
Sudenmarja	<i>Paris quadrifolia</i>	
Talvikkikasvit	<i>Pyrolaceae</i>	
Pikkutalvikki	<i>Pyrola minor</i>	
Nuokkotalvikki	<i>Orthilia secunda</i>	
Tatarkasvit	<i>Polygonaceae</i>	
Hevonhierakka	<i>Rumex longifolium</i>	

Poimuhierakka	<i>Rumex crispus</i>
Ahosuolaheinä	<i>Rumex acetosella</i>
Niittysuolaheinä	<i>Rumex acetosa</i>
Nurmitatar	<i>Bistorta vivipara</i>
Pihatatar	<i>Polygonum aviculare</i>
Vaahterakasvit	<i>Aceraceae</i>
Metsävaahtera	<i>Acer platanoides</i>
Vihviläkasvit	<i>Juncaceae</i>
Jouhivihvilä	<i>Juncus filiformis</i>
Rantavihvilä	<i>Juncus alpinoarticulatus</i>
Kevätpiippo	<i>Luzula pilosa</i>
Nurmipiippo	<i>Luzula multiflora</i>
Virmajuurikasvit	<i>Valerianaceae</i>
Rohtovirmajuuuri	<i>Valeriana officinalis</i>